

Co otwarty dostęp mógłby zmienić w funkcjonowaniu systemów raportowania? Przypadek systemu POL-index

Wojciech Fenrich

w.fenrich@icm.edu.pl

Plan wystąpienia

1. Czym jest i czemu służyć będzie polska baza cytowań POL-index? Geneza, cele, zakres i przepływ danych.
2. Co otwarty dostęp zmieniłby w funkcjonowaniu systemu POL-index?

Do czego potrzebna jest polska baza cytowań?

- Wnioski z ewaluacji czasopism 2012: bardzo **niski odsetek czasopism z “listy B” posiadających PIF** - problem dotyczący zwłaszcza czasopism społecznych i humanistycznych.
- W efekcie - **dominacja kryteriów formalnych** w ocenie czasopism naukowych z “listy B”, **trudności ze różnicowaniem czasopism**.
- Dostosowanie się czasopism - i **co dalej?**

Skąd taki wynik czasopism humanistycznych i społecznych?

- W przypadku czasopism humanistycznych i społecznych dużo większe znaczenie mają **publikacje w językach lokalnych**.
- Inna **struktura cytowań**: monografie, materiały źródłowe, czasopisma kulturalne etc.
- **Problemem są przede wszystkim dane**: istniejące bazy nie uwzględniają czasopism cytujących polskie czasopisma.

Zarzuty i wątpliwości

- “Teraz już **nie trzeba być cytowanym za granicą...**”
- Co z **monografiami?**
- Najważniejszy problem: **skąd wziąć potrzebne dane?**

Skąd wziąć dane?

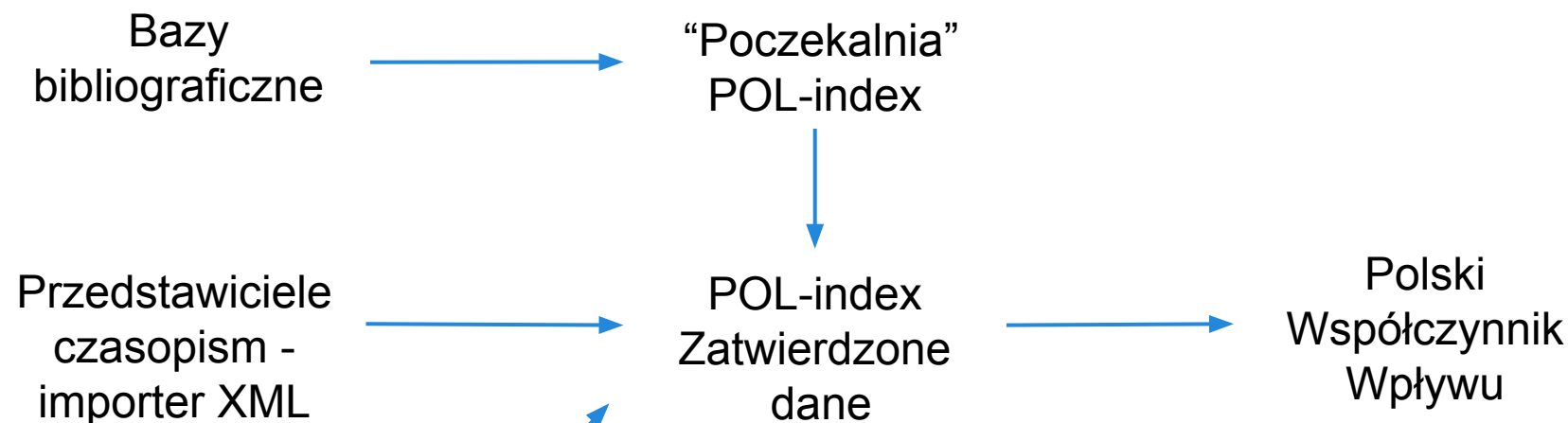
- Istniejące polskie **bazy bibliograficzne**.
- Bazy danych czasopism i wydawców o wyższej “kulturze informatycznej” - **importer XML**.
- **Interfejs WWW** do ręcznego wprowadzania danych dla przedstawicieli czasopism.

Jakie dane będą potrzebne?

Ostatnie 2 lata wstecz:	Lata od 3 do 7 wstecz:
tytuł artykułu	tytuł artykułu
tytuły artykułu w innych językach*	tytuły artykułu w innych językach*
typ artykułu	typ artykułu
tom*/numer*	tom*/numer*
rok	rok
strony od-do	strony od-do
język artykułu	język artykułu
imiona i nazwiska autorów publikacji*	imiona i nazwiska autorów publikacji*
bibliografia załącznikowa lub jej opracowanie*	bibliografia załącznikowa lub jej opracowanie*
afiliacje autorów artykułu	afiliacje autorów artykułu

Przepływ danych w systemie POL-index

PWW i identyfikacja cytowań

- Cytowania identyfikowane automatycznie.
- Możliwość zgłaszania uwag do procesu identyfikacji cytowań.
- PWW: suma pięcioletnich współczynników cząstkowych z dwóch lat poprzedzających rok oceny czasopism naukowych.

$$PWW = \frac{C_{(s-5,s-1)}^s}{N(s-5,s-1)} + \frac{C_{(s-6,s-2)}^{s-1}}{N(s-6,s-2)}$$

Otwarty dostęp - często pomijane kwestie

- Otwarty dostęp to nie tylko dostęp darmowy
- kwestia tego, **co można zrobić z danymi.**

Otwarty dostęp - często pomijane kwestie

- Otwarty dostęp to nie tylko dostęp darmowy - kwestia tego, **co można zrobić z danymi**.
- Otwarty dostęp to nie tylko dostęp do pełnych tekstów - kwestia **metadanych**.

Otwarty dostęp - często pomijane kwestie

- Otwarty dostęp to nie tylko dostęp darmowy - kwestia tego, **co można zrobić z danymi**.
- Otwarty dostęp to nie tylko dostęp do pełnych tekstów - kwestia **metadanych**.
- Otwarty dostęp to nie tylko dostęp dla ludzi - kwestia **dostępu maszynowego**.

Dlaczego te kwestie są ważne?

- Otwarty dostęp do metadanych nie wymaga otwartego dostępu do samych tekstów - **zamknięte czasopisma mogą mieć otwarte metadane.**
- Aby metadane te można było wykorzystać w systemach raportowania, **musi na to pozwalać ich licencja.**
- Muszą istnieć techniczne **możliwości komunikacji pomiędzy systemami.**

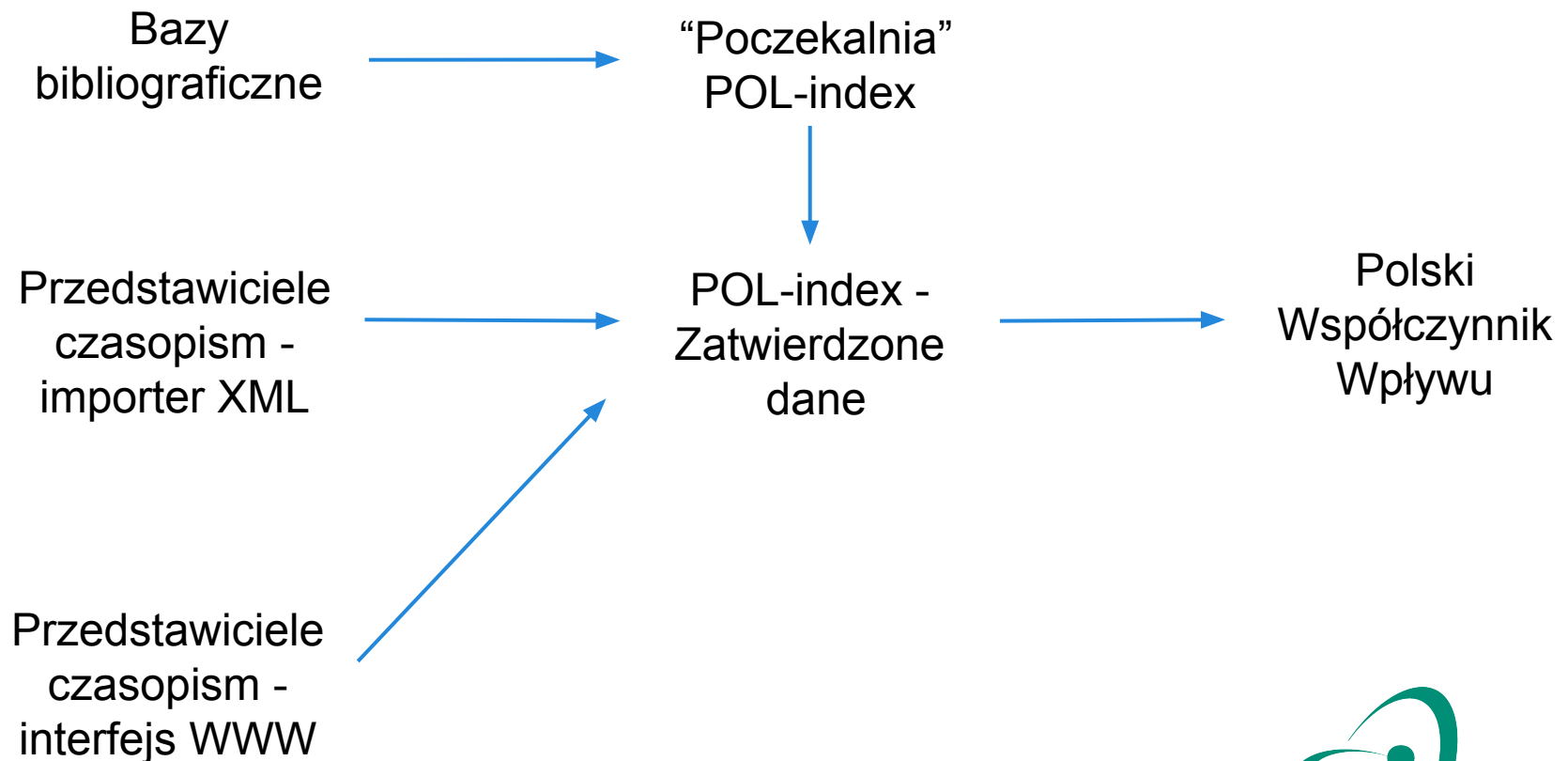

Jaki otwarty dostęp - minimalne wymagania

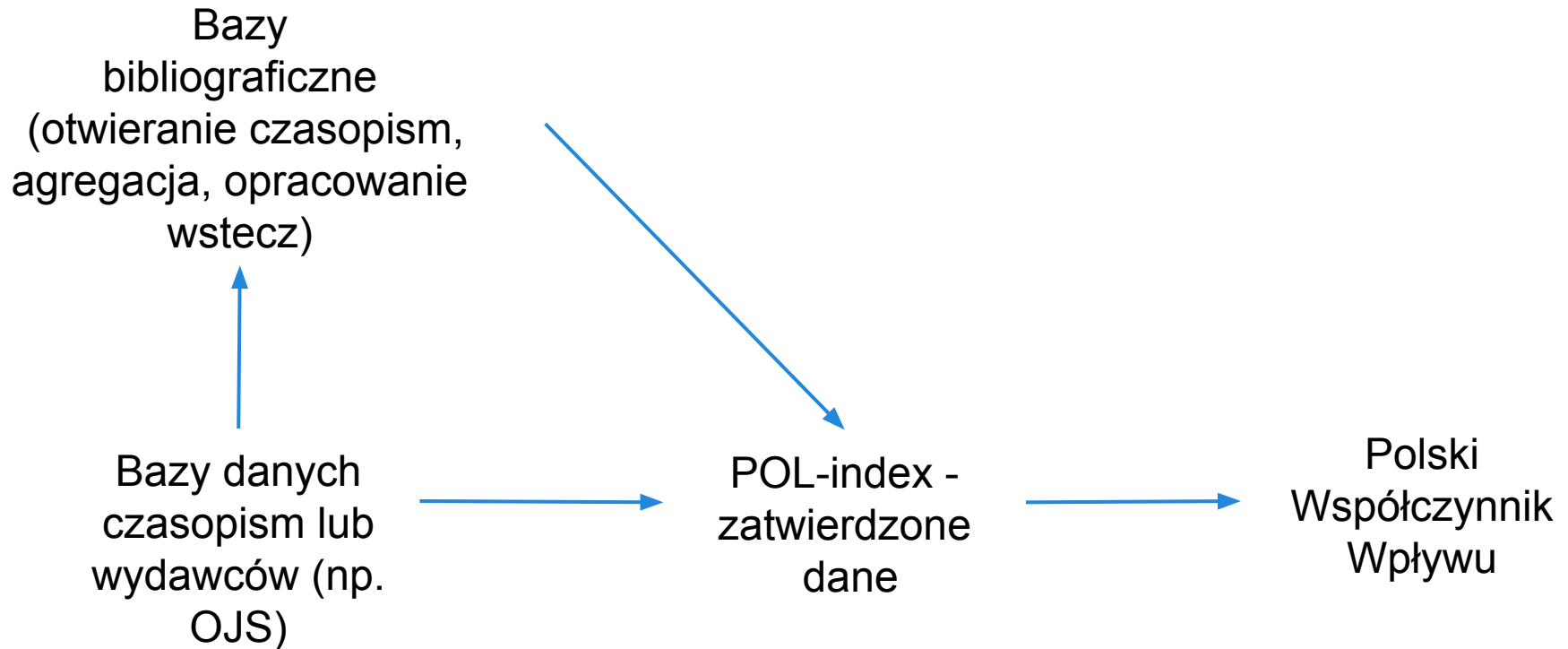
- Uwzględniający **co najmniej metadane** - to jednak nie wystarczy do wielu innych celów (np. CK, data mining).
- Pozwalający na ich **przetwarzanie w innych systemach**.
- Uwzględniający wymogi techniczne, tj. realizowany za pomocą systemów potrafiących **komunikować się z innymi platformami**.

Przepływ danych w systemie POL-index

Przepływ danych w systemie POL-index z uwzględnieniem OD

Najważniejsze korzyści z OD

- **Prostsza struktura** przepływu danych: brak konieczności zatwierdzania, brak interfejsu WWW.
- **Oszczędność czasu**: dane wprowadzane tylko raz i wielokrotnie wykorzystywane w innych systemach.
- **Automatyzacja przepływu** danych.
- Możliwość **budowania nowych usług** w oparciu o te dane - nie tylko POL-index.
- Możliwość wykorzystania **dodatkowych wskaźników** - wyświetlanie, pobieranie, komentowanie, polecanie. Tu **otwarte metadane nie wystarczą**.

Dziękuję za uwagę

Wojciech Fenrich
w.fenrich@icm.edu.pl

Więcej o systemie POL-index: pbn.nauka.gov.pl/polindex

